Hyväksytty
Aluehallitus xx.xx.2024 § xx

Kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen

Sosiaalihuoltolain 19 §:n (1301/2014) perusteella järjestettävillä tukipalveluilla sekä muilla palveluilla tuetaan asiakasta suoriutumaan jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Lisäksi palveluilla pyritään tarjoamaan hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämään.

Tukipalveluita järjestetään henkilölle, jonka toimintakyky on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi. Pirkanmaan hyvinvointialueella kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen edellytyksenä on, sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilaisen tekemä palvelutarpeen arviointi yhdessä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa. Asiakkaalle kerrotaan arvioinnin yhteydessä myös omarahoitteisten yksityisten palveluntuottajien kotona asumista tukevista palveluista ja niiden hinnoista.

Ateriapalvelu

Kotiin vietävät ateriat myönnetään lounasaterioina (vähintään 3 ateriaa/viikko). Palvelu on tarkoitettu ensisijaisesti säännöllisen kotihoidon ja omaishoidon tuen asiakkaille. Ateriapalvelu voidaan myöntää, jos:

- asiakas ei kykene liikkumaan kodin ulkopuolella (esimerkiksi tehdäkseen ruokaostoksia tai käyttämään lounasravintoloita) tai valmistamaan aterioitaan

Yllä olevan ehdon lisäksi tulee alla olevista ehdoista yhden täyttyä:

- asiakas tarvitsee ohjausta ruokailussa ja ravitsemustilan seurannassa tai ravitsemustilan arvioinnissa (MNA-testi) on viite virhe- tai aliravitsemuksesta
- asiakkaalla on erityisruokavalio ja hän ei pysty itse valmistamaan erityisruokavalioaterioita

Erityisellä tarveharkinnalla palvelu voidaan myöntää määräaikaisesti muille asiakkaille, jos ehdot täyttyvät.

Muu sosiaalipalvelut, asiointipalvelu (kauppapalvelu)

Palvelu on tarkoitettu ensisijaisesti säännöllisen kotihoidon ja omaishoidon tuen asiakkaille. Asiointipalveluna voidaan myöntää kauppapalvelu, jos kaikki alla olevista ehdoista täyttyvät;

- asiakas ei kykene itse tai läheisten avustamana asioimaan kaupassa
- asiakkaan läheiset eivät voi hoitaa asiakkaan kauppa-asioita hänen puolestaan

Erityisellä tarveharkinnalla palvelu voidaan myöntää määräaikaisesti muille asiakkaille, jos edellä mainitut ehdot täyttyvät.

Muu sosiaalipalvelu, peseytymispalvelu kodin ulkopuolella

Muuna sosiaalipalveluna myönnettävä peseytymispalvelu on tarkoitettu ensisijaisesti säännöllisen kotihoidon ja omaishoidon tuen asiakkaille.

Peseytymispalvelu voidaan myöntää, jos kaikki alla olevista ehdoista täyttyvät:

- on todennettu, että kodin pesu-/saunatilat ovat puutteelliset tai vaaralliset
- auttaminen peseytymisessä ei onnistu avustajankaan turvin asiakkaan kotona

Erityisellä tarveharkinnalla palvelu voidaan myöntää määräaikaisesti muille asiakkaille, jos kaikki edellä mainituista ehdoista täyttyy.

Muu sosiaalipalvelu, turva-auttamispalvelu

Muuna sosiaalipalveluna myönnetään turva-auttamispalvelu, joka sisältää turvalaitteiston, hälytysten vastaanoton 24/7, avun arvioinnin ja turva-auttajan antaman avun. Palvelu ei korvaa äkillistä akuuttia ensihoidon tarvetta.

Palvelu on tarkoitettu ensisijaisesti säännöllisen kotihoidon ja omaishoidon tuen asiakkaille. Palvelu voidaan myöntää, jos:

- asiakkaalla on terveydellinen syy, joka realisoituessaan edellyttää toisen henkilön apua.

Yllä olevan ehdon lisäksi tulee alla olevista ehdoista yhden täyttyä:

- kaatumisriski, joka todentuu kaatumisina viimeisen 90 vrk:n aikana

- epävakaa terveydentila

Lisäksi arvioinnissa käytetään ohjaavana iRAI-HC-arvioinnin kohtaa G1e puhelimen käyttö sekä mittareita FALLS (kaatuminen) ja CHESS (epävakaa terveydentila). Erityisellä tarveharkinnalla palvelu voidaan myöntää määräaikaisesti muille asiakkaille, jos ehdot täyttyvät.

Palvelu voidaan myöntää vammaissosiaalityön tekemän palvelutarpeen arvioinnin mukaan, kun:

- asiakkaalle on myönnetty vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen kotiin tai tuettu asuminen (1.1.2025 alkaen vammaispalvelulain mukainen asumisen tuki) ja turva-auttamispalvelu on välttämätön ko. palvelun toteuttamiseksi.

Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävä tai tukeva palvelu, kuntouttava päivätoiminta

Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävä tai tukeva palvelu myönnetään kuntouttavana päivätoimintana. Palvelu voidaan järjestää päivätoimintayksikössä, etäpäivätoimintana tai perhehoidossa. Palvelu voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon tai omaishoidon tuen asiakkaalle, jos kaikki alla olevat ehdot täyttyvät:

- asiakkaan psyykkinen, fyysinen, kognitiivinen ja/tai sosiaalinen toimintakyky on heikentynyt
- asiakkaalla on oma motivaatio osallistua päivätoimintaan
- asiakas kykenee toimimaan ryhmässä ja hyötyy ryhmätoiminnasta ja -kuntoutuksesta eikä ole yksilöllisen kuntoutuksen tarvetta
- asiakkaalla on avun tarvetta päivittäisissä toiminnoissa

Palvelutarve arvioidaan puolivuosittain. Erityisellä tarveharkinnalla palvelu voidaan myöntää määräaikaisesti muille asiakkaille, jos kaikki yllä olevat ehdot täyttyvät.

Yhteisöllisen asumisen tukipalvelut

Kotihoidon tukipalveluiden lisäksi yhteisöllisessä asumisessa myönnetään asiakkaan tarpeen mukaiset

- Asumispalveluiden ateriapäivä
- Siivouspalvelu
- Vaatehuoltopalvelu